

Kyskhedstræ

Vitex agnus-castus L.

Lamiaceae - Læbeblomstfamilien

Del anvendt:

fructus (frugt)

semen (frø)

Lægemiddelplante i DK i år: 1619; 1672; 1772; 2008; 2011; 2014; 2017; 2020; 2023

Forekommer i Danmark: Nej

Oprindelig omkring Middelhavet, Irak, Kaukasus, Afghanistan, Turkmenistan og Pakistan.

Ph. Eur. Herbal Drugs: Agni casti fructus; Agni casti fructus extractum siccum

Ph. Eur. (DK): Kyskhedstræsfrugt; Kyskhedstræsfrugtørekstrakt

Ph. Eur. (Eng.): Agnus castus fruit; Agnus castus fruit dry extract

Kyskhedstræ-frugt indgår i et godkendt traditionelt plantelægemiddel til lindring af milde symptomer i dagene op til menstruation (præmenstruel syndrom) (Lægemiddelstyrelsen, 2020).

Behandling med *V. agnus-castus* er ofte forbundet med menstruation og overgangsalder, da planten er effektiv mod lindring af deres forårsagede symptomer (Niroumand M.C. et al., 2018) (Cerqueira R.O. et al., 2017). Et studie viser at lindring af symptomer ved præ-menstruation kan skyldes, at de ansvarlige naturstofgrupper (heriblandt casticin) binder til og aktiverer opioid-receptorer (Webster D.E. et al., 2011) Hormonbalancen påvirkes af linolsyre, der binder sig til østrogen receptorer samt stimulerer udtrykket af progesteron receptor og presenelin-2 mRNA (Niroumand M.C. et al., 2018). Den æteriske olie fra plantens frø har både bakterie- og svampedræbende effekt. *V. agnus-castus* indeholder flavonoider og tanniner, der besidder antioxiderende effekt, hvor bl.a. mængden af mitokondriel hydrogen peroxid produktion nedsættes. Denne effekt er med til at forhindre oxidativ stress, nonalkoholisk fedtleversygdom og unormale leverfunktioner under ovegangsalderen (Niroumand M.C. et al., 2018) (Kuruüzüm Uz A. et al., 2008).

Fig. 1. *Vitex agnus-castus* - Semen - FS 1047.